

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 1. Innovatio Canonis decimi noni Concilii Lateranensis, vi cuius pro idonei Magistri Sustentatione in Ecclesiis quoddam stipendium assignari præcipitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66565)

DISSERTATIO
DE
STUDIORUM PRÆCIPUE
ECCLESIASTICORUM RESTAU-
RATIONE A SÆCULO DECIMO
QUARTO FACTA.

§. I.

*Innovatio Canonis decimi noni Con-
cilii Lateranensis, vi cuius pro ido-
nei Magistri sustentatione in Eccle-
siis quoddam stipendium assi-
gnari præcipitur.*

Patres Tridenti pro celebranda ge-
nerali Synodo congregatos non mo-
do hæreses, quæ jam decimo sex-
to abhinc sæculo Ecclesiam devastarunt,
acriter divexabant, sed plura alia oc-
currebant mala, quibus ut mederentur;
horum Patrum sollicitudo plurimum
distenta erat; quippe non minus pericu-
losus, ac funestus Ecclesiæ morbus ipsis
videbatur Clericorum ignorantia, quæ
partim ex propria illorum negligentia,
partim ex præpostera, cui eorum potissimi
incumbebant, studiorum methodo in-
valescebat: quapropter haud immerito
cense-

censebant Synodi Patres, suarum esse partium, ut præprimis densiores hæc ignorantiae tenebras, quantum in ipsis esset, dissiparent. Jam eandem in rem Anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigesimo sexto Coloniense Concilium suam impendebat operam, hocque studio excitatum erat, ut decimum nonum Canonem Lateranensis Synodi sub Innocentio III. Papa celebratæ innovaret, cum ibi sancitum esset, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus, quam Collegiatis stipendium assignaretur pro erudito quodam Magistro, qui Clericos scientiis eorum statui congruis imbueret. Insuper eadem Synodus sedulo observabat, quod hujus Canonis executio non minus necessaria, quam Ecclesiæ, ac profano statui perutilis esset, cum ignorantiam comitentur mala, quæ eo magis sunt periculosa, quod difficilius sanari queunt, nam ferme semper sua diuturnitate plus invalescunt. Enimvero Tridentinæ Synodi Patres hosce Canones minime ignorabant, summoque honori sibi ducebant, quod illarum Synodorum, in quibus hæc decreta fuere condita, gloriam imitari potuerint: eapropter suorum Majorum vestigia, a quibus nunquam absque gravioris mali periculo recedi potest, premere solliciti, præfatum Lateranensis

*Labbe Conc.
to. 14. p. 557.*

*Hist. Eccl.
Fleury lib.
CXXXVII*

*Conc. Trid.
Sess. 23. c. 13.*

Concilii Canonem solemnī ritu innovabant, ejusque executionem præcipiebant.

Equidem in prioribus hujus Historiæ voluminibus non raro indicatum fuerat, quanti moliminis res fuerit ea reparare damna, quæ per magnam nonni, decimi, & undecimi sæculi barbariem primo Ecclesiæ fuere illata, ac demum necessario etiam in profanum statum redundarunt. Hæc eadem barbaries præprimis expellebatur, ac studia restaurabantur eo tempore, quo Universitates erigi cæperant, quæ quidem nonnisi ineunte sæculo decimo tertio hoc nomine insigniebantur, quamvis earum quædam sub Scholarum nomine jam antea vix non efformatæ fuissent. Verum eadem hæ Scholæ ex iniquissimo temporum fato sua incunabula debebant ejusmodi sæculo, in quo liberalium artium flos deciderat, ac methodus, quam tum sequi usus ferebat, ad reddendum studiorum vigorem minus idonea fuerat, prout perspicere fas est ex quinta Fleurii Abbatis dissertatione, quæ ferme tota in eo est, ut ea, quibus Ecclesiastici tum vacabant, studia, nec non media, quibus ad assequendam scientiam utebantur, manifesta redderet; nunquam enim magis a scopo declinatur, quam si ab initio a recta semita

ta

ta deviat: unde haud immerito Poeta cecinit:

Dimidium facti, qui bene cepit, habet. Ovid.

Porro hæc via a Majoribus nostris semper terebatur, a qua tamen recentiores temporis progressu tam longe recesserunt, ut nonnisi exiguus feliciorum ingeniorum numerus eandem in decimo quarto sæculo veluti restaurarit. Hi Doctores vix non primi rursus hanc viam calcare cæperant, quos plures alii horum exemplo, ac præceptis incitati sequebantur, non sine magno Ecclesiæ, ac Reipublicæ emolumento, & gloria. Verum scire lubet, qua ratione ad pristinam hanc semitam pervenerint? certe non alia, nisi quatenus sublimiores linguas addiscere, ac vulgares ad majorem perfectionem elimare studerent, & postea antiquorum Scriptorum fontes adirent, necnon Historiæ, Criticæ, atque authographorum inquisitioni, veterumque monumentorum studio sese impenderent. Hæc satis prudenter observabat Fleurius Abbas in allegata dissertatione sua, cujus veluti continuationem præsentis elucubratione exhibere satagimus.